

Radiologie &
Nucleaire geneeskunde
Chirurgie

Schildwachtlierprocedure melanoom

Onderzoek en operatie

Kankercellen kunnen losraken van een tumor en zich via de lymfebanen door het lichaam verspreiden. De schildwachtklier is de eerste lymfeklier in de oksels, liezen of hals waar een uitzaaiing van het melanoom via het lymfevocht terechtkomt. U kunt 1 schildwachtklier hebben, maar ook meerdere.

Met een schildwachtklierprocedure wordt onderzocht of er kankercellen in de schildwachtklier zitten. De schildwachtklier wordt opgespoord met een onderzoek, verwijderd met een operatie en onderzocht in het laboratorium.

Het onderzoek en de operatie worden in 1 dag gedaan of verdeeld over 2 dagen. Dat hangt af van het tijdstip van de operatie:

- **Operatie in de middag (1 dag)**

Als u 's middags wordt geopereerd, wordt het onderzoek 's ochtends gedaan. De hele procedure wordt dan op dezelfde dag gedaan.

- **Operatie in de ochtend (2 dagen)**

Als u 's ochtends wordt geopereerd, wordt het onderzoek op de dag daarvoor gedaan. De procedure is dan verdeeld over 2 dagen.

De afdeling Opnameplanning neemt contact met u op over de datum en de tijd van het onderzoek en de operatie.

Vorbereiding

Verdoving

Bij een schildwachtklieroperatie krijgt u algehele verdoving (narcose). Om u veilig anesthesie (verdoving) te kunnen geven, is er informatie over uw gezondheid nodig. U krijgt hiervoor een afspraak bij het POS (preoperatief spreekuur). De afdeling Opnameplanning hierover contact met u op.

Zwangerschap

Bent u (misschien) zwanger? Geef dit dan zo snel mogelijk door aan de afdeling Radiologie en Nucleaire geneeskunde. De contactgegevens vindt u onderaan deze folder. Afhankelijk van de reden voor dit onderzoek wordt het dan aangepast of uitgesteld.

Het onderzoek

Bepalen van de plaats van de schildwachtklier

Het onderzoek wordt gedaan op de afdeling Nucleaire geneeskunde in Sneek. Hierbij wordt een licht radioactieve stof gebruikt. Een speciale camera vangt de straling op die deze stof uitzendt. Zo wordt een bepaald orgaan of weefsel zichtbaar.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt ongeveer 45 minuten, met een wachttijd van 3 uren.

1e deel van het onderzoek

Rond de plaats waar het melanoom zit of zat, wordt met een injectienaald een kleine hoeveelheid radioactieve vloeistof ingebracht. Dit kan een licht drukkend gevoel geven. De vloeistof volgt dezelfde weg als de eventuele uitzaaiingen en komt zo in de eerste klier; de schildwachtklier. Daarna worden er voor de eerste keer foto's gemaakt.

De vloeistof moet 3 uren inwerken. Het is belangrijk dat u tijdens de 3 uren wachttijd de plaats van de injecties elk half uur masseert. Zo kan de vloeistof zich goed verspreiden. Als masseren vanwege de plek van het melanoom niet mogelijk is, vertelt de radiodiagnostisch laborant u wat u moet doen.

Als de procedure in 1 dag wordt gedaan, kunt u na de injecties terug naar de verpleegafdeling. Als de procedure in 2 dagen wordt gedaan, mag u tussen het 1e en 2e deel van het onderzoek naar huis of in het ziekenhuis blijven wachten.

2e deel van het onderzoek

Er worden voor de tweede keer foto's gemaakt. De plek van de schildwachtklier(en) wordt met een stift op de huid van de oksel aangegeven (gemarkeerd). Deze markering(en) mag u niet verwijderen.

Risico's

De gebruikte hoeveelheid radioactiviteit is na een paar dagen uit uw lichaam verdwenen en is zo klein dat er geen gevaar is voor u of uw omgeving.

Als u borstvoeding geeft, kunt u hier gewoon mee doorgaan. Het onderzoek heeft geen schadelijk effect op moedermelk.

De operatie

Verwijderen van de schildwachtklier

Nadat u onder narcose bent gebracht, wordt door de chirurg soms een blauwe kleurstof ingespoten rond de plek waar het melanoom zit of zat. Deze kleurstof verspreidt zich naar de schildwachtklier. Dit is een extra hulpmiddel bij het bepalen van de precieze plaats van de schildwachtklier. Naast meetbaar (radioactief) wordt de klier dan ook zichtbaar (blauw).

Tijdens de operatie wordt de schildwachtklier verwijderd. De klier wordt daarna in het laboratorium onderzocht op de aanwezigheid van tumorcellen.

Heel soms wordt de schildwachtklier niet gevonden. In dat geval wordt er een ander behandelplan gemaakt.

Na de operatie

- Als u aan uw oksel bent geopereerd, kunt u een schrijnend, doof of branderig gevoel in het okselgebied hebben. Dit gaat meestal na een paar weken weer over.
- De blauwe kleurstof verdwijnt vanzelf uit uw lichaam. De eerste dagen na de operatie kan uw urine en ontlasting blauw/groen gekleurd zijn. Ook kunt u een grauwe kleur krijgen in het gezicht. De plek waar de blauwe kleurstof is ingespoten, kan tot een jaar zichtbaar blijven. Soms blijft er een lichte verkleuring bestaan.

Uitslag

Ongeveer 10 dagen na de operatie krijgt u op het spreekuur van de chirurg de uitslag van de onderzochte schildwachtklier(en).

Als er uitzaaiingen worden gevonden in de schildwachtklier, krijgt u meestal een aanvullende behandeling van de lymfeklieren. Welke aanvullende behandeling wordt gegeven, hangt onder andere af van de grootte van de uitzaaiingen in de schildwachtklier en de grootte en kenmerken van het melanoom.

Contact

Als u nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met:

- De afdeling Radiologie & Nucleaire geneeskunde. De afdeling is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8:00 tot 16:15 uur.
T: 0515 - 48 85 20.
- De verpleegkundig consulent Mammacare.
T: 0515 - 48 83 70.